

MODALITĂȚI ȘI MIJLOACE DE INCLUDERE A PROBLEMELOR DE MEDIU ÎN CADRUL ARIEI CURRICULARE TEHNOLOGII, DOMENIUL COMERȚ ȘI SERVICII

Prof. dr. NEGOIȚĂ Iolanda-Magdalena

Problematica complexă a mediului a crescut sensibil în topul preocupărilor științifice actuale, implicând un volum impresionat de idei, întrebări, controverse interdisciplinare, argumente, care au conturat necesitatea unei abordări de ansamblu. Incontestabil, problemele mediului constituie la scară planeară, unul din dosarele cele mai acute, grave și complexe ale contemporanietății.

Mediul (înconjurător, ambiant, ecologic, de viață) reprezintă totalitatea factorilor fizici, chimici, meteorologici, biologici, dintr-un loc dat, cu care un organism vine în contact. Acești factori sunt: temperatura, umiditatea, solul, apa, magnetismul terestru, peisajul, alte organisme. Între fiecare organism și mediu există influențe reciproce complexe. Mediul influențează organismele, dar și acestea modifică mediul. În relația cu mediul înconjurător, omul ocupă o dublă poziție, fiind atât “component” al mediului, cât și “consumator” sau beneficiar al mediului.

Protecția mediului înconjurător a devenit una dintre cele mai dezbătute probleme ale zilelor noastre. Factorii naturali sunt tot mai mult amenințați de activitatea omului, care poate provoca grave dezechilibre ecologice. A crescut impactul acțiunii omului asupra naturii, care este atât izvorul resurselor naturale, cât și principalul receptor al reziduurilor industriale și casnice. Capacitatea limitată de absorbție a acestor reziduuri și de regenerare a factorilor naturali a fost afectată pentru perioade lungi de timp.

Pornind de la realitatea că omul este parte a ecosferei și că ecosfera este suport pentru activitățile sale, oamenii de știință definesc criza ecologică ca fiind *o stare de dezechilibru în ecosferă, o stare de conflict între om și natură, generată de activitățile de ordin economic ale societății tehnologice de astăzi*. Este o situație critică, esențialmente de origine antropică, prin care trece mediu nostru de viață, în sensul manifestării interdependente și cumulate a unor schimbări periculoase pentru lumea de azi și cea viitoare. Fenomenul este redat și prin termenii criza mediului înconjurător, criza ambiantă, iar având în vedere amploare planeară, schimbările desemnate prin expresiile criză ecologică globală și schimbări globale.

La aria curriculară Tehnologii, domeniul de pregătire generală Economic/Comerț se studiază, la clasa a X-a, modulul Protecția consumatorului. Un capitol din acest modul se referă la Etichetarea și ambalarea ecologică, în care se studiază conținuturi legate de: sisteme de marcă ecologică a produselor, norme de etichetare ecologică pe tipuri de produse, ambalarea mărfurilor în relație cu protecția consumatorilor și impactul ambalajelor asupra mediului înconjurător.

Astfel, pentru însușirea Sistemelor de marcă ecologică a produselor, profesorul poate propune activități de învățare, printre care se numără: activități de prezentare a elementelor de definire a mărcilor, acțiuni de precizare a funcțiilor mărcilor, exerciții de clasificare a mărcilor, activități de prezentare a elementelor de codificare a produselor, exerciții de identificare a semnelor folosite ca mărci ș.a.

Pentru însușirea Normelor de etichetare ecologică pe tipuri de produse, profesorul poate propune activități de învățare, ca de exemplu: activități de prezentare a normelor de etichetare ecologică pe tipuri de produse alimentare și nealimentare, în raport cu normele de protecție a consumatorilor, exerciții de identificare a mărcilor ecologice, activități de identificare a produselor verzi, acțiuni de asumare a responsabilității pentru aplicarea normelor privind marcarea, etichetarea și ambalarea mărfurilor etc.

Pentru însușirea Ambalării mărfurilor în relație cu protecția consumatorilor, profesorul poate propune activități de învățare, printre care se numără: activități de prezentare a aspectelor ambalării mărfurilor în raport cu normele de protecție a consumatorilor, exerciții de identificare a normelor privind

ambalarea produselor alimentare și nealimentare în raport cu normele de protecție a consumatorilor, acțiuni de depistare a ambalajelor care nu respectă normele de protecție a consumatorilor, exerciții de identificare a ambalajelor care respectă normele de protecție a consumatorilor ș.a.

Pentru însușirea Impactului ambalajelor asupra mediului înconjurător, profesorul propune activități de învățare, ca de exemplu: acțiuni de prezentare a impactului pozitiv și negativ al ambalajelor asupra mediului înconjurător, exerciții de identificare a ambalajelor cu impact redus asupra mediului, activități de asumare a responsabilității în aplicarea normelor privind ambalarea mărfurilor etc.

Includerea problemelor de mediu la aria curriculară Tehnologii, domeniul Comerț și servicii se poate face și prin abordarea unor teme transdisciplinare în cadrul modulelor existente în planul de învățământ, precum și prin Promovarea educației ecologice în cadrul orelor din Săptămâna "Școala altfel" (*Clădiri verzi din București, Clădiri inteligente din București*) și din "Săptămâna verde" (*Acționează pentru limitarea schimbărilor climatice!, Să identificăm formele de poluare din jurul nostru!, Un oraș curat/verde, Plimbare ecologică, Clădiri eficiente energetic*).

Cu ocazia Zilei Mondiale a Mediului, elevii organizează o expoziție cu desene, picturi și colaje care evidențiază aspecte legate de importanța protejării mediului înconjurător.

Educația relativă la mediul înconjurător (Education relative a l' Environnement) apare, prin 1967, ca o soluție socială propusă în condițiile multiplicării efectelor negative ale industrializării, concretizate în fenomenul poluării mediului ambiant și a fost folosită pentru prima oară în SUA.

Termenul „educație relativă la mediu” lansat în SUA, a fost reluat de reprezentanții clubului de la Roma și de UNESCO, care era angrenat în elaborarea unor deziderate și programe de acțiune specifice. Mai târziu, în 1986, pedagogul român, George Văideanu precizează că faza de sensibilizare a fost depășită, trecându-se la faza operațională a educației relative la mediu.

Educație relativă la mediul înconjurător presupune: cunoștințe (*mediul din perspectivă sistematică, interdependența om-mediu, cauze și manifestări ale degradării mediului, cultura ecologică etc.*); atitudini și valori (*evitarea „analfabetismului ecologic”, respectarea legilor naturii, judecată de tip ecologică, responsabilă ș.a.*), priceperi (*savoir-faire, ca de exemplu: respectarea liber consimțită a normelor de „gestiune” a bogățiilor naturale, lupta împotriva diferitelor acțiuni de diminuare a degradării mediului, gândirea unor soluții de perspectivă etc.*), competențe (*legate de diferite acțiuni de diminuare a degradării mediului*) și modele comportamentale (*a realiza o gamă variată de acțiuni pentru menținerea și ameliorarea echilibrului ecologic*).

Activitatea de protecție a mediului se desfășoară prin informare și educație. Educația poate fi făcută prin informarea realizată din presă, publicații, televiziune, etc., însă în mod organizat se poate face în cadrul orelor de Consiliere și orientare.

BIBLIOGRAFIE:

- Ed. Bonnefous, Omul sau natura?, Editura Politică, București, 1976;
- M. Duțu, Dreptul mediului, Editura Economică, București, 1998;
- Dumitra Popescu, M. Popescu, Dreptul mediului, documente și tratate internaționale, Editura Astprint, București, 2002;
- Francisco Rezek, Drept internațional public, Editura Vasile Goldiș University Press, Arad, 2003;
- <https://www.edu.ro/invatamant-profesional>;
- <http://www.google.ro>.